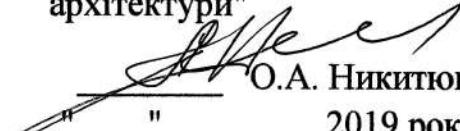

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ВСП "Інститут
інноваційної освіти
Київського національного
університету будівництва і
архітектури"

O.A. Никитюк
" " 2019 року

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ
**у відокремленому структурному підрозділі «Інститут інноваційної
освіти Київського національного університету будівництва і
архітектури»**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про дистанційне навчання (далі - Положення) в відокремленому структурному підрозділі "Інститут інноваційної освіти Київського національного університету будівництва і архітектури" (далі – ПНО КНУБА) є нормативним документом, який визначає основні засади організації та надання освітніх послуг з використанням інноваційних технологій дистанційного навчання в ПНО КНУБА.

1.2. Під дистанційним навчанням розуміється індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

1.3. Дане Положення розроблено у відповідності до

- Закону України «Про вищу освіту» від 01.07 2014 року № 1556-VII;
- Закону України «Про Національну програму інформатизації» від 04.02.1998р. № 74/98-вр;
- Закону України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки» від 09.01 2007 р. № 537-V;
- Указу Президента України «Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні» від 31.07 2000 р. № 928/2000;
- Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні від 15.05. 2013 р. № 386-р;
- «Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні»

затверджено Постановою МОН України 20 грудня 2000р.

- Наказу МОН «Про створення Українського центру дистанційної освіти» від 07.07.2000 р. № 293;
 - Наказу МОН «Про затвердження Положення про дистанційне навчання від 25.04.2013 № 466;
 - Наказу МОН «Про затвердження Вимог до вищих навчальних закладів та закладів післядипломної освіти, наукових, освітньо-наукових установ, що надають освітні послуги за дистанційною формою навчання з підготовки та підвищення кваліфікації фахівців за акредитованими напрямами і спеціальностями» від 30.10.2013 № 1518;
 - Положення «Про Центр інформаційних технологій та дистанційного навчання Інституту інноваційної освіти Київського національного університету будівництва та архітектури», затверджене директором ПНО КНУБА від 22.11.2017р.
 - Інших нормативно-правових документів, що регулюють дистанційну освіту.
- 1.4. Метою запровадження дистанційного навчання в ПНО КНУБА є:
- забезпечення та поширення доступу громадян до освітніх ресурсів шляхом використання сучасних інформаційних ресурсів та телекомуникаційних мереж;
 - реалізація навчальних та наукових ресурсів ПНО КНУБА, підвищення якості та оновлення змісту навчання за рахунок інноваційних методів навчання, в тому числі індивідуалізації навчання;
 - реалізація системи безперервної освіти.
- 1.5. Основне завдання дистанційної освіти – забезпечення громадянам можливості реалізації конституційного права на здобуття вищої освіти та професійної кваліфікації:
- розширення доступу різних категорій студентів до якісного навчання за відповідними програмами;
 - забезпечення індивідуалізації навчання відповідно до потреб, особливостей і можливостей студентів та слухачів;
 - забезпечення можливості одночасного (паралельного) навчання;
 - підготовка до вступу до вищих навчальних закладів та до зовнішнього незалежного оцінювання;
 - підвищення якості та ефективності навчання шляхом застосування сучасних освітніх технологій;
 - створення додаткових можливостей спілкування викладачів і студентів у межах активного творчого навчання;
 - підготовка та перепідготовка, підвищення кваліфікації кадрів, післядипломна освіта;
 - забезпечення контролю якості освіти;

- зменшення витрат на навчання, проїзд та проживання учасників навчального процесу;
- зниження матеріально-технічних затрат на організацію освітнього процесу шляхом заміни його на віртуальний.

1.6. У Положенні використані терміни, що подані у «Положенні про дистанційне навчання (наказ МОН України від 25.04.2013 р. № 466)» та введені нові терміни, які необхідні для даного Положення:

Асинхронний режим - взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої учасники взаємодіють між собою із затримкою у часі, застосовуючи при цьому електронну пошту, форум, соціальні мережі, інші сучасні інформаційно-комунікаційні технології тощо;

Веб-ресурси навчальних дисциплін (програм), у тому числі електронні навчальні курси - систематизоване зібрання навчальних матеріалів та засобів навчально-методичного характеру, необхідних для засвоєння навчальних дисциплін (програм), яке доступне через Інтернет (локальну мережу) за допомогою веб-браузера та/або інших доступних користувачеві апаратних та програмних засобів.

Викладач ДК курсу (автор курсу, тьютор) - викладач, який розробляє, редактує та супроводжує навчання в дистанційному курсі, перевіряє та оцінює роботу студентів, відповідає за якість і зміст курсу;

Дистанційний курс (ДК) – інформаційна система, яка є достатньою для навчання окремим навчальним дисциплінам за допомогою опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій;

Дистанційне навчання (ДН) – індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій;

Електронний навчальний курс (ЕНК) – це комплекс навчально-методичних матеріалів, створених для організації індивідуального та групового навчання з використанням технологій дистанційного навчання.

Інформаційно-комунікаційні технології дистанційного навчання - технології створення, накопичення, зберігання та доступу до веб-ресурсів (електронних ресурсів) навчальних дисциплін (програм), а також забезпечення організації і супроводу навчального процесу за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення та засобів інформаційно-комунікаційного зв’язку, у тому числі Інтернету;

Навчально-методичний комплекс (НМК) – стандартизований

пакет методичного забезпечення дисципліни, що викладається на базі технологій дистанційного навчання.

Психолого-педагогічні технології дистанційного навчання - система засобів, прийомів, кроків, послідовне здійснення яких забезпечує виконання завдань навчання, виховання і розвитку особистості;

Синхронний режим - взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої всі учасники одночасно перебувають у веб-середовищі дистанційного навчання (чат, аудіо-, відеоконференції, соціальні мережі тощо);

Система управління веб-ресурсами навчальних дисциплін (програм) - програмне забезпечення для створення, збереження, накопичення та передачі веб-ресурсів, а також для забезпечення авторизованого доступу суб'єктів дистанційного навчання до цих веб-ресурсів;

Система управління дистанційним навчанням - програмне забезпечення, призначене для організації навчального процесу та контролю за навчанням через Інтернет та/або локальну мережу;

Суб'єкти дистанційного навчання - особи, які навчаються (учень, вихованець, студент, слухач), та особи, які забезпечують навчальний процес за дистанційною формою навчання (педагогічні та науково-педагогічні працівники, методисти тощо);

Система е-навчання – системно організована сукупність веб-ресурсів навчальних дисциплін (програм), програмного забезпечення управління веб-ресурсами, засобів взаємодії учасників дистанційного навчання та управління навчанням.

Технології дистанційного навчання - комплекс освітніх технологій, включаючи психолого-педагогічні та інформаційно-комунікаційні, що надають можливість реалізувати процес дистанційного навчання у навчальних закладах та наукових установах.

2. РЕАЛІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

2.1. Навчальний процес з використанням технологій дистанційного навчання може відбуватись:

для забезпечення навчального процесу для студентів денної, заочної форм навчання на всіх етапах навчальної діяльності;

за дистанційною формою, коли всі види навчальних занять, підготовка випускної роботи, контрольні заходи здійснюються за дистанційною формою: при цьому захист випускної роботи і підсумковий контроль (залік, екзамен) можуть здійснюватися очно або дистанційно через засоби в'язку;

змішаними формами навчання, коли лише частина навчальної програми вивчається дистанційно.

2.3. Підготовка студентів за дистанційною формою навчання здійснюються в ПНО КНУБА за ліцензованими, акредитованими (атестованими) напрямами підготовки (освітніми програмами).

2.3. При перепідготовці, підвищенні кваліфікації кадрів за дистанційною формою навчання, що здійснюються в ПНО КНУБА, термін навчання визначається програмами підготовки.

2.4. ЕНК, що використовуються в ПНО КНУБА для забезпечення навчального процесу з використанням технологій дистанційного навчання розробляються згідно встановлених Положенням вимог (Додаток 1) і мають проходити науково-методичну, структурно-функціональну експертизу в ПНО КНУБА (додаток 2).

2.5 Центр дистанційного навчання ПНО КНУБА (далі - ЦДН) забезпечує організаційне, адміністративне та технологічне супроводження навчального процесу з використанням технологій дистанційного навчання.

2.6. Рішення щодо використання технологій дистанційного навчання під час організації та забезпечення навчального процесу приймається Вченом радою ПНО КНУБА.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗА ДИСТАНЦІЙНОЮ ФОРМОЮ НАВЧАННЯ

3.1 Дистанційне навчання в ПНО КНУБА реалізується на підставі нормативно-правових актів України та ПНО КНУБА, що регламентують дистанційну освіту.

3.2. Використання технологій дистанційного навчання під час організації та забезпечення навчального процесу може здійснюватися в ПНО КНУБА для отримання базової освіти, післядипломної освіти, перепідготовки, навчання протягом життя (підвищення кваліфікації, безперервна професійна освіта)

3.3. Освітній процес за дистанційною формою навчання здійснюється в ПНО КНУБА за ліцензованими, акредитованими спеціальностями (освітніми програмами) на підставі навчальних планів, що затверджені Вченом радою ПНО КНУБА.

3.4. Навчальний план дистанційної форми складається на основі навчального плану заочної форми з урахуванням особливостей дистанційного навчання:

3.4.1. Лекційні, семінарські (практичні, лабораторні) та індивідуальні заняття проводяться зі студентами дистанційно у синхронному або асинхронному режимі відповідно до навчального плану.

Кількість годин, що відводиться на синхронний режим, складає не більше 25% загальної кількості годин, запланованих на заняття в дистанційному режимі.

3.4.2. Установча сесія проводиться виключно на першому курсі і присвячується технічним питанням організації навчання за дистанційною формою.

3.4.3. Основною формою організації навчального процесу за дистанційною формою навчання є самостійна робота студентів, яка відповідно до робочих та навчальних програм з наук (дисциплін) має різні форми та виконується студентами впродовж всього терміну вивчення дисципліни.

3.4.4. Контрольні заходи з навчальної дисципліни (предмета) при здійсненні підготовки за дистанційною формою навчання включають проміжний (тематичний, модульний), підсумковий та інші види контролю, відповідно до навчального плану.

Усі контрольні заходи можуть здійснюватися відповідно до рішення Вченої ради ПНО КНУБА дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних технологій, за умови аутентифікації того, хто навчається, або очно.

3.4.5. ПНО КНУБА забезпечує збереження результатів контролю в електронному вигляді та на паперових носіях у терміни, що встановлені чинними нормативно-правовими документами ПНО КНУБА.

3.5. Реалізація навчального процесу з використанням технологій дистанційного навчання здійснюється за організації комунікації всіх суб'єктів дистанційного навчання за допомогою будь-яких електронних засобів (система дистанційного навчання, соціальні мережі, Skype, електронна пошта, вебінари, інтернет-конференції, чати, форуми, тощо).

3.7. Державна атестація при підготовці фахівців за дистанційною формою навчання здійснюється згідно з статтею 7 Закону України «Про вищу освіту».

3.8. Після виконання навчальної програми у повному обсязі, досягненні запланованої якості результатів навчання та проходження Державної атестації студент, що навчався за дистанційною формою, отримує Диплом встановленого зразка.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ З ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

4.1. В ПНО КНУБА застосування технології дистанційного навчання передбачається за всіма формами навчання, освітніми і науковими рівнями.

4.2. При організації навчального процесу за будь-якою формою навчання технології дистанційного навчання можуть використовуватись

для методичного та дидактичного забезпечення самостійної роботи, контрольних заходів, а також при здійсненні навчальних занять

4.3. Рішення щодо використання технологій дистанційного навчання у навчальному процесі приймається Вченого радио ПНО КНУБА.

4.4. Кожна кафедра ПНО КНУБА розробляє ЕНК по кожній дисципліні та при організації навчального процесу застосовує технології дистанційного навчання.

4.5. Інформація про кількість виконаних дистанційних годин зазначається у щомісячному звіті та перевіряється Навчальним відділом.

4.6. Робочий час, відведений науково-педагогічному працівнику на розробку та супровід веб-ресурсу навчальної дисципліни, розраховується відповідно до «Норм часу для планування й обліку навчальної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів»

4.7. Мінімальний та максимальний обов'язковий обсяг навчального навантаження викладача в межах його робочого часу встановлюється в ПНО КНУБА з урахуванням виконання ним інших обов'язків (методичних, наукових, організаційних) і в порядку, передбаченому його статутом та колективним договором.

4.8. Робота науково-педагогічного працівника ПНО при організації освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання складається з двох частин: перша – методична робота, що включає розробку електронного навчального курсу (підготовка навчально-методичних матеріалів, друга – навчальна робота, що передбачає підтримку освітнього процесу за допомогою дистанційних освітніх технологій та систему управління навчальними ресурсами.

4.9. Загальне навантаження викладача за дисципліною (навчальним модулем) не повинно перевищувати 75% від відповідного навантаження викладача для денної форми.

Норми часу для планування обліку навчальної роботи викладачів, які працюють за дистанційною формою навчання, приведено у Додатку 3.

4.10. Науково-педагогічні працівники та адміністративно-керівний склад ПНО КНУБА на початку своєї участі в організації навчального процесу за дистанційною формою, а також періодично (не рідше одного разу на 5 років) повинні підвищувати свою кваліфікацію щодо володіння технологіями дистанційного навчання (обсягом не менше 108 академічних годин) за типовими програмами затвердженими Міністерством освіти і науки. Кваліфікація викладачів, які навчатимуть за цими програмами, має бути підтверджена документом про підвищення кваліфікації за напрямом дистанційної освіти або відповідним сертифікатом.

5. СУБ'ЄКТИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

5.1 Учасниками навчального процесу за дистанційною формою навчання є:

- особи, що навчаються (студенти, слухачі тощо);
- науково-педагогічні працівники, які виконують функції авторів та викладачів дистанційних курсів;
- співробітники Центру інформаційних технологій та дистанційного навчання.

5.2. Права, обов'язки та відповідальність студентів (слухачів), які навчаються за дистанційною формою:

5.2.1. Студенти, слухачі ПНО КНУБА, які навчаються за дистанційною формою, мають права:

- усі права і обов'язки, що передбачені нормативно-правовими документами ПНО КНУБА для студентів денної та заочної форми навчання;
- переглядати результати тестів та завдань;
- спілкуватися з іншими студентами, підключеними до дистанційного курсу, будь-якими засобами електронної комунікації;
- отримувати від викладача індивідуальні консультації за допомогою будь-яких засобів електронної комунікації;
- звертатись до співробітників Центру дистанційного навчання у разі втрати логіну чи пароля, необхідності зміни пароля, відсутності на особистій сторінці одного чи декількох необхідних дистанційних курсів тощо, консультацій щодо роботи у системі дистанційного навчання Moodle та у випадку виникнення інших технічних проблем.

5.2.2. Студенти, слухачі ПНО КНУБА, які навчаються за дистанційною формою, несуть відповідальність за:

- надання стороннім особам свого логіну та паролю;
- своєчасне виконання визначених в дистанційному курсі тестів та завдань;
- персональне виконання навчальних завдань та тестування.

5.3. Права, обов'язки та відповідальність викладачів, які викладають дисципліни за дистанційною формою навчання:

5.3.1. Викладачі ПНО КНУБА, які викладають дисципліни за дистанційної форми навчання, мають обов'язки:

- усі права і обов'язки викладачів, що передбачені нормативно-правовими документами ПНО КНУБА;
- переглядати статистику вивчення студентом дистанційного курсу;
- спілкуватися зі студентами за допомогою будь-яких засобів електронної комунікації;
- вносити, за необхідності, доповнення та проводити правки змістової частини дистанційного курсу;

- використовувати за погодженням із розробниками дистанційний курс на інших формах навчання;

- звернутись до співробітників Центру дистанційного навчання у разі втрати логіну чи пароля, необхідності зміни пароля, консультацій щодо роботи у системі дистанційного навчання Moodle, підключення студентів та інших технічних проблем;

- проходити курси підвищення кваліфікації у галузі використання дистанційних технологій у навчальному процесі, які організовуються на базі Центру дистанційного навчання ПНО КНУБА.

5.3.2. Обов'язки та відповідальність викладачів, які викладають дисципліни за дистанційною формою навчання:

- забезпечення реалізації навчальних заходів, запланованих у межах відповідного дистанційного курсу;

- забезпечення своєчасної та якісної навчально-методичної підтримки студентів за допомогою будь-яких засобів електронної комунікації у визначені терміни;

- моніторинг якості навчання і своєчасне коригування як змісту навчальної інформації, так і способів її надання студенту;

- своєчасна взаємодія з Центром дистанційного навчання, який забезпечує організаційне, адміністративне та технологічне супровождження процесу дистанційного навчання.

5.3.3. Викладачі, які викладають дисципліни за дистанційною формою, несуть відповідальність за:

- своєчасне оцінювання виконаних студентами та слухачами завдань та тестів, які не оцінюються автоматично;

- своєчасне надання результатів контролю в паперовому вигляді у терміни, що встановлені чинними нормативними документами ПНО КНУБА.

5.4. Права, обов'язки та відповідальність викладачів, які розробляють дистанційні курси:

5.4.1. Викладачі ПНО КНУБА, які розробляють дистанційні курси, мають права:

- усі, що передбачені нормативно-правовими документами ПНО КНУБА;

- формувати загальну концепцію вивчення дисципліни за дистанційною формою;

- визначати наповнення навчальних елементів дистанційного курсу та форму подання навчального матеріалу;

- визначати систему оцінювання знань, умінь та навичок студентів, що навчаються за дистанційною формою;

- адаптувати дистанційний курс для використання його у навчальному процесі на інших формах навчання;

методів навчання за дистанційною формою;

6.4.2. координує проведення експертизи дистанційних курсів;

6.5 Відповідальними за змістовне наповнення та збереження матеріалів веб-ресурсу є науково-педагогічний працівник (викладач), який здійснює викладання дисципліни, завідувач кафедри.

6.6. Центр дистанційного навчання:

- здійснює функції адміністрування системи Moodle та вирішує всі технічні проблеми використання дистанційних технологій (стабільна робота серверу Університету, системно-технічний та програмний супровід);

- забезпечує суб'єктів дистанційного навчання методичними рекомендаціями щодо технології роботи з дистанційними курсами в середовищі управління дистанційним навчанням Moodle;
- підключає до дистанційних курсів студентів та викладачів;
- забезпечує проведення на базі Центру інформаційних технологій та дистанційного навчання ПНО КНУБА курсів підвищення кваліфікації викладачів інституту в галузі використання дистанційних технологій в освітньому процесі;
- формує банк атестованих дистанційних курсів.

6.7. Центр дистанційного навчання несе відповідальність за:

- підтримку бази даних користувачів в актуальному стані;
- підключення нових користувачів до необхідних дистанційних курсів;
- заміну паролів користувачам за їх вимогою;
- своєчасне попередження користувачів про тимчасові планові відключення серверів систем управління дистанційним навчанням;
- надання необхідних консультацій усім суб'єктам дистанційного навчання;
- введення нових дистанційних курсів в банк атестованих дистанційних курсів.

7. ФІНАНСОВІ ВІДНОСИНИ В СФЕРІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

7.1. Фінансування в системі дистанційного навчання в ПНО КНУБА здійснюється за рахунок коштів:

- фізичних та юридичних осіб, що вносять плату за навчання;
- виконання господарських договорів;
- отримання грантів;
- добровільних внесків і пожертв;
- інших надходжень, що не заборонені законодавством.

8. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

8.1. Головними напрямами міжнародного співробітництва у сфері

дистанційного навчання для ПНО КНУБА є:

- участь у проектах і програмах, спрямованих на входження системи дистанційного навчання України до світової освітньої системи з урахуванням національних інтересів і здобутків вітчизняної освіти, зокрема створення міжнародних віртуальних університетів, до складу яких входять навчальні заклади різних країн;
- участь у проектах і програмах інтегрування національних телекомунікаційних мереж, що задіяні у дистанційному навчанні, в європейські та світові науково-освітні телекомунікаційні мережі;
- проведення спільних наукових досліджень щодо розвитку технологій дистанційного навчання;
- участь у розробленні міжнародних стандартів на технології дистанційного навчання;
- надання послуг, пов'язаних із здобуттям освіти за технологіями дистанційного навчання, іноземним громадянам;
- відрядження за кордон педагогічних, науково-педагогічних працівників;
- та інших фахівців з метою підвищення кваліфікації з дистанційного навчання відповідно до міжнародних договорів України, а також прямих договорів навчальних закладів з іноземними партнерами.

8.2. ПНО КНУБА має право здійснювати міжнародне співробітництво в сфері дистанційного навчання, укладати відповідні договори, встановлювати прямі зв'язки з навчальними закладами іноземних держав, міжнародними організаціями, фондами тощо, згідно з чинним законодавством.

9. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

9.1 Положення набирає чинності з моменту його затвердження Вченою радою університету та вводиться в дію наказом директора ПНО КНУБА.

9.2 Відповідальність за виконання цього Положення несуть всі учасники дистанційного навчання в ПНО КНУБА відповідно до обов'язків, визначених цим Положенням.